

I

*(Rättsakter vilkas publicering är obligatorisk)***EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS BESLUT nr 293/2000/EG****av den 24 januari 2000****om att anta ett program för gemenskapens insatser (Daphne-programmet) (2000–2003) för förebyggande åtgärder i kampen mot våld mot barn, ungdomar och kvinnor**

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR
BESLUTAT FÖLJANDE

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 152 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag ⁽¹⁾,

med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽²⁾,

med beaktande av Regionkommitténs yttrande ⁽³⁾,

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget ⁽⁴⁾, och

av följande skäl:

- (1) Fysiskt, sexuellt och psykologiskt våld mot barn, ungdomar och kvinnor utgör en kränkning av deras rätt till liv, säkerhet, frihet, värdighet samt fysisk och emotionell integritet och ett allvarligt hot mot dessa våldsoffers fysiska och psykiska hälsa. Följdverkningarna av sådant våld är så utbredda inom gemenskapen att de utgör ett stort folkhälsoproblem.
- (2) Det är viktigt att erkänna de allvarliga följder – både på kort och lång sikt – för hälsa, psykisk och social utveckling samt för lika möjligheter som våldet har för individer, familjer och samfund samt de höga sociala och ekonomiska kostnader som våldet innebär för samhället som helhet.
- (3) Enligt Världshälsoorganisationens definition är hälsa ett tillstånd av totalt fysiskt, psykiskt och socialt välbefinnande och inte enbart avsaknad av sjukdom eller funktionshinder. I överensstämmelse med artikel 3 p i

fördraget skall gemenskapens verksamhet innefatta bidrag till att uppnå en hög hälsoskyddsnivå.

- (4) Dessa principer erkänns i Förenta nationernas konvention om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor från 1979, Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter från 1989, Wiendeklarationen om avskaffande av våld mot kvinnor från 1993, deklara-tionen och handlingsprogrammet som antogs vid den fjärde kvinnokonferensen i Peking 1995 och deklara-tionen och handlingsplanen från Stockholmskonferensen 1996 i fråga om könshandel och utnyttjande av minder-åriga samt i Lissabondeklarationen från 1998 om ungdomspolitik och ungdomsprogram antagen vid världskonferensen med ministrar ansvariga för ungdomsfrågor.
- (5) Europeiska unionen har vidtagit åtgärder på området för rättsliga och inrikes frågor, särskilt genom den gemen-samma åtgärden av den 24 februari 1997 om åtgärder mot människohandel och sexuellt utnyttjande av barn ⁽⁵⁾. De straffrättsliga aspekterna på våld är en fråga för medlemsstaterna.
- (6) I sina resolutioner av den 18 januari 1996 om männi-skohandel ⁽⁶⁾, av den 19 september 1996 om våld mot minderåriga ⁽⁷⁾, av den 12 december 1996 om åtgärder till skydd för minderåriga inom Europeiska unionen ⁽⁸⁾, av den 16 september 1997 om behovet av en europeisk kampanj för nolltolerans av våld mot kvinnor ⁽⁹⁾ samt av den 16 december 1997 om kvinnohandel som syftar till sexuellt utnyttjande ⁽¹⁰⁾ uppmanade Europaparlamentet kommissionen att utarbeta och genomföra åtgärdsprogram för att bekämpa detta våld.

⁽¹⁾ EGT C 259, 18.8.1998, s. 2.
EGT C 89, 30.3.1999, s. 42 och
EGT C 162, 9.6.1999, s. 11.

⁽²⁾ EGT C 169, 16.6.1999, s. 35.

⁽³⁾ EGT C 89, 30.3.1999, s. 42.

⁽⁴⁾ Europaparlamentets yttrande av den 16 april 1999 (EGT C 219, 30.7.1999, s. 497), rådets gemensamma ståndpunkt av den 13 september 1999 (EGT C 317, 4.11.1999, s. 1), Europaparlamentets beslut av den 17 november 1999 (ännu ej offentliggjort i EGT) och rådets beslut av den 13 december 1999.

⁽⁵⁾ EGT L 63, 4.3.1997, s. 2.

⁽⁶⁾ EGT C 32, 5.2.1996, s. 88.

⁽⁷⁾ EGT C 320, 28.10.1996, s. 190.

⁽⁸⁾ EGT C 20, 20.1.1997, s. 170.

⁽⁹⁾ EGT C 304, 6.10.1997, s. 55.

⁽¹⁰⁾ EGT C 14, 19.1.1998, s. 39.

- (7) I sitt meddelande av den 24 november 1993 om ramen för insatser på folkhälsoområdet, slog kommissionen bland annat fast att förebyggande av personskador är ett av de folkhälsoområden där insatser är viktiga. Europaparlamentets och rådets beslut nr 372/1999/EG av den 8 februari 1999 om ett åtgärdsprogram för gemenskapen om förebyggande av personskador⁽¹⁾ antogs inom den ramen.
- (8) Detta program kommer i hög grad att bidra till att motverka utnyttjande och till att säkerställa en hög hälsoskyddsnivå genom att främja bättre kunskaper om och förståelse av våld mot barn, ungdomar och kvinnor samt större spridning av information om sådant våld, och genom att utarbeta åtgärder som kompletterar gemenskapens befintliga program och insatser, under hänsynstagande till fysiska, psykiska och sociala aspekter på hälsa, och främja god livskvalitet, samtidigt som onödigt dubbelarbete undviks.
- (9) Direkta insatser i fråga om våld mot barn, ungdomar och kvinnor ligger huvudsakligen inom ramen för medlemsstaternas verksamhet på nationell, regional eller lokal nivå.
- (10) Gemenskapen kan tillföra ett mervärde till medlemsstaternas insatser för att förebygga våld, även våld i form av sexuellt utnyttjande och övergrepp mot barn, ungdomar och kvinnor, genom att sprida och utbyta information och erfarenheter, främja nyskapande lösningar, gemensamt fastställa prioriteringar, vid behov utveckla nätverk, välja ut projekt för hela gemenskapen samt genom att motivera och mobilisera alla inblandade.
- (11) Programmet kan tillföra ett mervärde genom att identifiera och stimulera goda rutiner, genom att uppmuntra nyskapande och genom utbyte av användbara erfarenheter när det gäller insatser som genomförs i medlemsstaterna, däribland utbyte av information om olika lagstiftning och om de resultat som har uppnåtts.
- (12) I enlighet med subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna, vilka framgår av artikel 5 i fördraget, kan målen för den planerade åtgärden bättre uppnås på gemenskapsnivå. Detta beslut inskränker sig till det minimum som krävs för att målen skall uppnås och det går inte utöver vad som är nödvändigt för det syftet.
- (13) På detta område måste ett aktivt partnerskap främjas mellan kommissionen, medlemsstaterna och icke-statliga organisationer, särskilt organisationer som arbetar för barns, ungdomars och kvinnors välfärd och livskvalitet. Samverkan mellan alla relevanta politikområden och alla åtgärder på området bör uppmuntras genom att man främjar samarbete mellan icke-statliga organisationer, andra organisationer och nationella, regionala och lokala myndigheter.
- (14) För att programmets mål skall uppnås och tillgängliga resurser användas så effektivt som möjligt måste de områden inom vilka insatser skall göras väljas med stor omsorg. Detta skall göras genom att man väljer ut de projekt som ger ett större gemenskapsmervärde och som är inriktade på att pröva och sprida nyskapande idéer i syfte att förebygga våld inom ramen för en sektorsövergripande strategi.
- (15) Samarbete med internationella organisationer som är behöriga inom de områden som omfattas av programmet och med tredje land bör utvecklas, liksom samarbete med alla dem som kan tänkas bli involverade i arbetet med att förebygga våld.
- (16) Föreskrifter bör meddelas för att detta program skall stå öppet för deltagande av kandidatländerna under perioden före anslutningen, i enlighet med villkoren i relevanta överenskommelser, särskilt i associeringsavtalen och tilläggsprotokollen till dessa.
- (17) En fortlöpande utvärdering av insatserna bör göras för att öka programmets värde och betydelse. Utvärderingen bör särskilt ta fasta på hur effektiva insatserna är och om de fastställda målen uppnåtts, för att nödvändiga justeringar skall kunna göras vid behov.
- (18) Programmet bör vara i fyra år så att det finns tillräcklig tid för att genomföra de insatser som behövs för att uppnå de fastställda målen.
- (19) De åtgärder som krävs för att genomföra detta beslut bör antas i enlighet med rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som skall tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter⁽²⁾.
- (20) I detta beslut fastställs för hela den tid som programmet pågår en finansieringsram som utgör den särskilda referensen enligt punkt 33 i det interinstitutionella avtalet mellan Europaparlamentet, rådet och kommissionen av den 6 maj 1999 om budgetdisciplin och en förbättring av budgetförfarandet⁽³⁾.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Upprättande av programmet

1. Genom detta beslut antas ett program för gemenskapens insatser för att bekämpa våld mot barn, ungdomar och kvinnor, för perioden från och med den 1 januari 2000 till och med den 31 december 2003.

⁽¹⁾ EGT L 46, 20.2.1999, s. 1.

⁽²⁾ EGT L 184, 17.7.1999, s. 23.

⁽³⁾ EGT C 172, 18.6.1999, s. 1.

2. Programmets syfte är att bidra till att säkerställa en hög skyddsnivå för fysisk och psykisk hälsa genom att skydda barn, ungdomar och kvinnor mot våld (även våld i form av sexuellt utnyttjande och sexuella övergrepp), genom att förebygga våld och genom att erbjuda våldsoffren stöd, i synnerhet för att hindra att de utsätts för våld i framtiden. Programmet syftar också till att stödja och uppmuntra icke-statliga organisationer och andra organisationer som är verksamma inom detta område. Härigenom kommer programmet att bidra till social välfärd.

3. Med detta i åtanke är syftet med de insatser som skall genomföras enligt programmet, såsom detta framgår av bilagan, att främja följande:

- a) Gränsöverskridande insatser för att upprätta nätverk som omfattar flera ämnesområden och säkerställa utbyte av information, bästa praxis och samarbete på gemenskapsnivå.
- b) Gränsöverskridande insatser för att öka den allmänna medvetenheten.
- c) Kompletterande insatser.

Artikel 2

Genomförande

1. Kommissionen skall i nära samarbete med medlemsstaterna säkerställa genomförande av de insatser som avses i artikel 1.3 i enlighet med artikel 5.

2. Kommissionen skall, efter samråd med medlemsstaterna, samarbeta med institutioner och organisationer som arbetar med att skydda barn, ungdomar och kvinnor mot våld och med att förebygga sådant våld samt erbjuder stöd till våldsoffer. Kommissionen skall särskilt uppmuntra gränsöverskridande samarbete mellan icke-statliga organisationer och nationella, regionala och lokala myndigheter.

3. Kommissionen skall ta hänsyn till den verksamhet som genomförs på detta område på nationell, regional och lokal nivå. Den skall även säkerställa ett väl avvägt förhållningssätt när det gäller målgrupperna.

4. Insatserna skall inbegripa ett betydande antal medlemsstater.

Artikel 3

Budget

1. Finansieringsramen för att genomföra det fyraåriga programmet (2000–2003) fastställs härmed till 20 miljoner euro.

2. De årliga anslagen skall fastställas av budgetmyndigheten inom budgetplanens ramar.

3. Gemenskapens bidrag skall anpassas till insatsens art. Det får inte överstiga 80 % av den sammanlagda kostnaden för insatsen.

Artikel 4

Överensstämmelse och komplementaritet

Kommissionen skall sörja för att de gemenskapsinsatser som skall genomföras enligt programmet stämmer överens med och kompletterar de insatser som genomförs enligt andra relevanta gemenskapsprogram och gemenskapsåtgärder, inbegripet den framtida utvecklingen inom folkhälsoområdet.

Artikel 5

Genomförandeåtgärder

1. De åtgärder som krävs för att genomföra detta beslut och som rör de frågor som nämns nedan skall antas i enlighet med det förvaltningsförfarande som avses i artikel 6.2

- a) en årlig arbetsplan för att genomföra åtgärderna i programmet, inklusive budgetkonsekvenser och urvalskriterier,
- b) en allmän avvägning mellan programmets olika delar,
- c) förfaranden för samordning med program och initiativ som är av direkt betydelse för att målet för detta program skall uppnås,
- d) arrangemang för samarbete med de tredje länder och internationella organisationer som det hänvisas till i artikel 8,
- e) förfaranden för övervakning och utvärdering av programmet.

2. De åtgärder som krävs för att genomföra detta beslut och som rör alla andra frågor skall antas i enlighet med det rådgivande förfarande som avses i artikel 6.3.

Artikel 6

Kommitté

1. Kommissionen skall biträdas av en kommitté.
2. När det hänvisas till denna punkt skall artiklarna 4 och 7 i beslut 1999/468/EG tillämpas, med beaktande av bestämmelserna i artikel 8 i beslutet.

Den tid som avses i artikel 4.3 i beslut 1999/468/EG skall vara två månader.

3. När det hänvisas till denna punkt skall artiklarna 3 och 7 i beslut 1999/468/EG tillämpas, med beaktande av bestämmelserna i artikel 8 i beslutet.

4. Kommittén skall själv anta sin arbetsordning.

Artikel 7

Deltagande av Efta-EES-länderna, de associerade länderna i Central- och Östeuropa samt Cypern, Malta och Turkiet

Detta program skall stå öppet för deltagande av — Efta-EES-länderna i enlighet med villkoren i EES-avtalet,

- de associerade länderna i Central- och Östeuropa i enlighet med villkoren i Europaavtalen, tilläggsprotokollen till dessa avtal och respektive associeringsråds beslut,
- Cypern, på grundval av tilläggsanslag i enlighet med förfa-randen som skall överenskommas med det landet,
- Malta och Turkiet, på grundval av tilläggsanslag i enlighet med bestämmelserna i fördraget.

Artikel 8

Internationellt samarbete

Medan programmet genomförs skall, om inte annat följer av artikel 300 i fördraget, samarbete med tredje land och interna-tionella organisationer som är behöriga inom det område som omfattas av programmet, uppmuntras, i likhet med samarbete med alla dem som kan bli involverade i arbetet med att före-bygga och skydda mot alla slag av våld.

Artikel 9

Övervakning och utvärdering

1. När detta beslut genomförs skall kommissionen vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa övervakning och fortlö-pande utvärdering av programmet med beaktande av de allmänna och särskilda mål som anges i artikel 1 och i bilagan.

2. Kommissionen skall under programmets andra år över-lämna en utvärderingsrapport till Europaparlamentet och rådet.
3. Kommissionen skall överlämna en slutrapport till Europa-parlamentet och rådet när hela programmet har genomförts.
4. Kommissionen skall i de rapporter som avses i punkterna 2 och 3 ta med information om gemenskapens finansiering inom de olika insatsområdena och om hur insatserna komplet-terar de andra insatser som avses i artikel 4, samt resultaten av utvärderingarna. Kommissionen skall även sända rapporterna till Ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkom-mittén.

Artikel 10

Ikraftträdande

Detta beslut träder i kraft samma dag som det offentliggörs i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

Utfärdat i Bryssel den 24 januari 2000.

På Europaparlamentets vägnar

N. FONTAINE

Ordförande

På rådets vägnar

J. GAMA

Ordförande

BILAGA

SÄRSKILDA MÅL OCH INSATSER

I. GRÄNSÖVERSKRIDANDE INSATSER FÖR ATT UPPRÄTTA NÄTVERK SOM OMFATTAR FLERA ÄMNESOMRÅDEN OCH SÄKERSTÄLLA UTBYTE AV INFORMATION, BÄSTA PRACTIS OCH SAMARBETE PÅ GEMENSKAPSNIVÅ

Mål: Att stödja och uppmuntra samarbete mellan icke-statliga organisationer och andra organisationer, inbegripet myndigheter som arbetar med våldsbekämpning.

1. Stöd för att upprätta och stärka nätverk som omfattar flera ämnesområden och uppmuntran och stöd till samarbete mellan icke-statliga organisationer och olika organisationer och offentliga organ på nationell, regional och lokal nivå, för att höja nivån på båda sidor när det gäller kunskap och förståelse för den andra partens roll och för att underlätta utbyte av relevant information.
2. Stimulans till och utbyte av bästa praxis, inbegripet pilotprojekt, på gemenskapsnivå när det gäller att förebygga våld och ge stöd och skydd för barn, ungdomar och kvinnor.

Nätverken skall i sitt arbete mot våld i synnerhet bedriva verksamhet som

1. upprättar en gemensam ram för att analysera våld, inbegripet en definition av olika slag av våld, deras orsaker och verkningar,
2. mäter den inverkan som olika slag av våld inom Europa faktiskt har på våldsoffren och på samhället, för att finna en lämplig lösning,
3. bedömer olika slag av åtgärder och arbetsmetoder samt dessas effektivitet när det gäller att förebygga och upptäcka våld, inbegripet våld i form av sexuellt utnyttjande och sexuella övergrepp, och när det gäller att erbjuda stöd till våldsoffer, i synnerhet för att hindra framtida våld.

II. GRÄNSÖVERSKRIDANDE INSATSER SOM AVSER ATT ÖKA DEN ALLMÄNNA MEDVETENHETEN

Mål: Att stödja en ökad allmän medvetenhet om våld och förebyggande av våld mot barn, ungdomar och kvinnor, inbegripet offer för människohandel som syftar till sexuellt utnyttjande, kommersiellt sexuellt utnyttjande och andra sexuella övergrepp.

1. Främjande av informationskampanjer i samarbete med medlemsstaterna och pilotprojekt med gemenskapsmervärde samt åtgärder för att öka medvetenheten hos allmänheten, särskilt hos barn och ungdomar, lärare och andra involverade kategorier samt hos medierna om potentiella våldsrisker och sätt att undvika dem, inbegripet kunskap om lagstiftningsåtgärder, hälsoundervisning och utbildning i samband med våldsbekämpning.
2. Skapande av en informationskälla för hela gemenskapen för att bistå och informera icke-statliga organisationer och offentliga organ om offentligt tillgänglig information sammanställd av stat, universitet och högskolor och icke-statliga organisationer om våld och våldsförebyggande, hjälp till våldsoffer och om hur våld hindras, liksom information om alla åtgärder och program som stöds av gemenskapen på området. På det sättet bör det bli möjligt att integrera informationen med alla tillämpliga informationssystem.
3. Undersökningar om våld och sexuella övergrepp samt förebyggande åtgärder för att bland annat fastställa vilka förfaranden och strategier som är effektivast när det gäller att förebygga våld och för att ge stöd till våldsoffer för att i synnerhet hindra att människor i framtiden utsätts för våld och undersöka våldets sociala och ekonomiska kostnader, för att det skall bli möjligt att tillhandahålla lösningar i detta sammanhang.
4. Förbättrad identifiering, rapportering och hantering av brottets följdverkningar.

III. KOMPLETTERANDE INSATSER

När programmet genomförs kan kommissionen i överensstämmelse med artiklarna 2 och 5 i beslutet anlita organisationer för tekniskt stöd, varvid finansiering skall ske inom den totala finansieringsramen för programmet. Kommissionen kan på samma villkor ta hjälp av experter. Dessutom kan kommissionen anordna seminarier, kollokvier eller andra expertmöten som kan bidra till att genomföra programmet samt öka insatserna för information, offentliggörande och spridning.